

Za dvig in razvoj podeželskega šolstva.

—t Na sestanku učiteljev kmet. nadaljevalnih šol dne 8. IX. 1926 v Celju se je sklenilo sledeče:

1. Lansko leto začete kmet. nadaljevalne šole (v Sloveniji smo imeli osem takih šol. Op. redn.) se naj letos nadaljujejo in otvorijo 2. razred. Kmetijsko izobraženstvo naj se jih oklene z vso mogočo pomočjo in naj jim skuša pridobiti sredstva za vzdrževanje. Z dobro voljo bomo zmagali začetne težkoče.

2. Ustanavljanje novih kmetijsko nadaljevalnih šol naj se do razčiščenja položaja opusti, razen v krajih, kjer bi lokalni faktorji popolnoma mogli kriti vse stroške iz svojega.

3. Med tem časom naj bi Kmetijska družba, kmet. podružnice ter občine opetovano opozarjale kmet. ministrstvo na potrebo kmet. nadalj. pouka. Narodni poslanci se naprošajo, da pri novem proračunu ščitijo to za nas potrebno postavko.

4. Kmetijska družba za Slovenijo v Ljubljani se naproša, da podpira kmetijsko nadalj. šole, kakor podpira zbornica za trgovino in obrt v Ljubljani obrtno nadaljevalne šole.

5. Kmetijska družba, Sadjarsko in vrtnarsko društvo, Čebelarstvo društvo, ljubljanska in celjska zveza zadrug se prosijo, da pošiljajo brezplačno po eden izvod svojih publikacij za knjižnico teh šol.

6. Za izobrazbo učiteljev na kmet. nadalj. šolah naj priredi država med počitnicami 6 tedenske tečaje za učitelje na kmetijskih šolah, s polno brezplačno oskrbo. Za mariborsko oblast bi bil najprimernejši Sv. Jurij ob juž. žel.

Iz naše stanovske organizacije.

Vabila:

— Slovenjgriško okrajno učiteljsko društvo zboruje glasom odborovega sklepa v soboto dne 25. septembra 1926 ob 9. uri v Slovenjgradu. Poleg običajnih točk so na dnevnem redu dopolnilne volitve. Takoj po zborovanju bo imel tovariš Kavčič predavanje o rokotvornem ponku v osnovni šoli; predavanje se popoldne nadaljuje. — Posebna vabila se ne bodo pošiljala. Udeležba je obvezna. Na zborovanje so vabljeni tudi vsi v naš okraj na novo došli tovariši (ice). Na polnoštevilno snidenje vabi — odbor.

— Občni zbor logaškega učiteljskega društva je v petek dne 24. septembra 1926 ob 14. uri v osnovni šoli na Rakeku z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo odbora. 2. Poročilo člana ožjega sosveta. 3. Volitev novega odbora. 4. Slučajnosti. Opozorjati na odlok zveze poglavarja z dne 13. VIII. št. 12467, zato pričakujemo polnoštevilne udeležbe. Za prenočišče se je javiti pisмено tov. Ribičiču. — Predsednik.

— Učiteljsko društvo za srez Murska Sobota zboruje v soboto, 25. sept. 1926 ob 10. uri predp. na državni osnovni šoli v Murski Soboti s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev. 2. Zapisnik zadnjega zborovanja. 3. Dopisli. 4. Poročilo o pokrajinski skupščini v Celju — poročila tov. C. Hočevar. 5. »Narava in kultura Starih Slovanov« — podaje tov. M. Duic. 6. Krediti za drž. šole in uvedba nerazdeljenega dopoldanskega pouka — poročila tov. C. Hočevar. 7. Slučajnosti. Pri točki »Dopisli« bo podal tov. blaginjak svoje poročilo. — Udeležba dolžnost. Napovedane ure za začetek zborovanja se je točno držati. — Odbor.

Književnost in umetnost.

Vse tu navedene knjige in publikacije se dobe v Učiteljski knjižarni v Ljubljani. Francišanska ulica št. 6.

—k Savinjske Alpe. Uredil Fran Kocbek, izdala Savinjska podružnica SPD ob svoji tridesetletnici, založil Goričar & Leskovšek v Celju.

Knjiga, ki je zelo interesantna, ni namenjena le turistom, temveč vsakomur, ki se le količkaj zanima za naravne krasote naše domovine. Pisana je v lepem pripovednem slogu. Vsebinska je zelo bogata in poleg opisovanja posameznih planin vsebuje knjiga tudi beležke o živalstvu, rastlinstvu, zgodovini, podatke o življenju Gorjancev ter narodne pripovedke in pravljice. Knjiga je tudi bogato opremljena s slikami in bo tudi učitelstvu služila kot zelo dobro pomožno učilo. V. M.

—k Zel in plevel. Slovar naravnega zdravilstva. Sestavil F. Magister. 1926. Založila Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani.

Take knjige smo Slovenci uprav pogrešali, ker smo jo že dolgo časa nujno potrebovali. Je to Vademecum za naše največje bogastvo, ki ga imamo, za naše ljube zdravje. Posebno v bolj od-

KUPUJTE SAMO

„Ides“ prvovrsten prašek za črnilo
„Ides“ antracen in kovinasta črnila
„Ides“ pečatni vosek in gummi arab.

Vsi ti izdelki so najboljše kakovosti ter se prodajajo v korist JUGOSLOVENSKE MATICE in jih radi tega vsem cenjenim šolskim vodstvom najtopleje priporočam. 6% popust se spremeni v 10% prispevek „Društvu za zgradbo Učiteljskega Konvikta“.

Ides tvorn. kem. izdelkov, Kranj.

daljenih krajih, kjer ni pri roki zdravnik, se bo ta knjiga kot prva pomoč ob obolenih izvrstno obnesla. Tu najdeš v abecednem redu našeto pod raznimi besedami-vodnicami vse, kar potrebuješ, da si ohraniš ali popraviš svoje zdravje. Knjiga je obširna, pa ima vendar zelo zmerno ceno, velja namreč broširana 60 Din, vezana v celo platno 75 Din.

—k Marija Kmetova. Večerna pisma. Izdala Zveza kulturnih društev. Založila Tiskovna zadruga. V Ljubljani 1926. (»Prosveti in zabavi«, 12. snopič). Cena broširani knjigi Din 16.—, vezani v celo platno Din 24.—, poštnina Din 1.25 več.

Knjiga posebne vrste, odmevi bogate pesniške duše. Prvih enajst črtic, pesmi v prozi, ni namenjenih hlastajočemu čitatelju, z nasladi pa bo užival to bogastvo slik, te izbrane plastične primere in razpoloženi prilagojeni dikciji oni, ki išče v besedi lepoto, v vsebini globino.

—k Gustave Le Rouge — Misterija — roman. Knjižnica »Jutra« zv. 11. Ljubljana 1925. Strani 177.

Ne pretiravamo, če trdimo, da je to morda najbolj napeti moderni roman našega prevodnega slovstva. Dejanje se razvija z uprav kinematografsko naglico. Zanimanje za ta roman med vsemi sloji je bilo čisto upravičeno, kajti ne samo, da je dramejši sestavljen kot najbolj drzni Harry Pielovi filmi, temveč je tudi visoka pesem moškega poguma in energije. Na eni strani stoji možak — pošteni, jeklene volje in živcev, ki so mu ugrabili najdražje, kar je imel, mlado, lepo ženo, na drugi strani pa Misterija, tip zločinske ženske, ki v svoji blazni ljubosumnosti in strasti slednjič uniči samo sebe. Roman je izšel v elegantnem ovitku z originalno naslovno sliko.

—k Roman, zadnjega Habsburžana. Razpad carstva. Oskar Habicki. Knjižnica »Jutra«. V Ljubljani 1926, je izšel ponatis tega romana, ki je lanj izhajal v podlistku »Slovenskega Naroda« in vzbujal med čitateljem občinstvom splošno pozornost in zanimanje. Knjigo, ki obsega 333 strani, krasa originalna slika cesarja Karla z madžarsko kraljevsko krono na glavi, po katerem sega koščena mrtvaška roka. Roman se naslanja na zgodovinske dogodke in slika v najprestižnejših barvah življenje na dvoru cesarjev Franca Jožefa in Karla, razkriva s smelo roko vso propadlost najodličnejših predstavitev habsburške cesarske rodbine in kaže na markantnih zgledih iz življenja nadvojvode Otona, Karlovega očeta, nadvojvode Frana Ferdinanda, Karlovega strica in cesarja Karla samega, da je bil propad te vladarske hiše nujna posledica dekadence njenih članov, moralne njih nebrzdanosti v življenju in politiki in nedostojnosti vsake etike. Roman je pisan z napeto živahnostjo.

—k »Materinstvo«. Nova knjiga je izšla v Gorici. Založila in izdala jo je Narodna tiskarna, razprodaja jo Narodna knjižarna v Gorici, Via Carduzzi 7. Cena broš. knjigi Lir 10.—, v lepenko vezani Lir 14.—, z elegantno vezavo Lir 18.—, po pošti poslana stane 1 Liro več.

Knjiga je neprecenljive vrednosti za naše žensktvo. Vsako zrelo dekle, naj se združi z izvoljenim ali naj sama koraka po potu življenja, mora biti poučena o postanku človeškega telesa. Knjiga »Materinstvo« govori o razvoju otroka, o zadržanju žene med nosečnostjo, o porodu, o novorojenčku, o dojenčku in otroku in daje navodila materi-zdravnici. Take knjige Slovenke še niso imele. Dekleta, matere, sezite po knjigi.

—k H. Rider Haggard: »Jutranja zvezda«. Iz angleščine prevel P. M. Černogol. Ljudska knjižnica 21. zvezek. Ljubljana 1925. Založila Jugoslovanska knjižarna. Cena broš. Din 30.—, vezano Din 40.—.

Rider Haggard je vsemu kulturnemu svetu prav dobro znano ime, ki ima v lepi umetnosti dober glas in častno mesto. »Jutranja zvezda« je napeto pisan roman iz egiptovske zgodovine, ki ga bere bralec od prve do zadnje strani z enakim zanimanjem, ki nikjer ne popusti. Prevod je lep, jezik gladek, snov in njena obdelava vse-skozi zanimiva, zato bo našla »Jutranja zvezda« pot v vsako knjižnico, ker ni le vzgojna ljudska povest, ampak tudi literarno pomembno delo velikega angleškega pisatelja.

—k »Zakleti grad«. Romantična igra v petih dejanjih. Spisal dr. Alojzij Remec. Založila Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani 1926. Cena 22 Din. — Ta igra je list iz davnih dni našega naroda, ko je z znamenji na nebu šla črna smrt skozi slo-

venske dežele, ko so v plamenih grmad umirale žrtve praznoverja, ko je zbegano ljudstvo iskalo rešitve iz krutih krivih in iz borbe med luteranstvom in katoličanstvom. A tudi kot odersko delo si osvoji pot na naše odre. Izraziti značaj in romantična zgodba bodo zanimali igralce in gledalce do zadnjega. Vse pesmi v igri je uglasbil Zorko Prelovac, povsem v skladu z značajem igre. Te skladbe so izšle obenem z igro in jim je uspeh zagotovljen, kjerkoli se bo »Zakleti grad« vprizoril.

—k Jules Verne, otroka kapitana Granta. Potovanje okoli sveta. Roman v treh delih. Poslovenil A. B. Ljudska knjižnica XXII. zvezek. V Ljubljani 1926. Založila Jugoslovanska knjižarna. Cena Din 48.—, vezano v celo platno Din 58.—.

Kdo ne pozna imena Jules Verne. Čez 2 leti bo minulo ravno 100 let, odkar je zagledal ta znameniti Francoz luč sveta. Njegovo ime je zaslovelo kmalu po vsem svetu in njegovi romani so postali najljubše čtivo starih in mladih. Zakaj vsakemu nudi obilo zabavnega in poučnega in zna prav napeto pripovedovati, tako da bračeva pozornost deluje vedno pod največjo napetostjo. Verne je ustanovitelj docela nove vrste romana: naravoslovno-fantastičnega romana. Ker je knjiga primerna tudi za odraslo mladino, ki jo bo brala z največjim užitkom, bo ž njo ustrezno vsakomur, ki se hoče prepričati, da moderna tehnika naših dni v marsičem že dosega sanje Jules Verne.

Učiteljski pravnik.

—Š Kako se računa rok službe v kadru in koliko časa se vračuna ta rok državnim uradnikom? Ministrstvo vojne je z ozirom na razne interpelacije podalo sledečo odločbo: »Pitanje računanja godina službe: oficirima, kapelnicima, tehničkim poslovođama i stalnim vojnim sveštenicima regulisano je čl. 300 tač. 2 Zakona o Ustrojstvu Vojске i Mornarice, i svima ovima, bez razlike, kao godine službe imaju se računati sve godine ukaz-

ne i neukazne službe po odbitku punog roka u stalnom kadru u pešadiji, t. j. osamnaest meseca, bez obzira, da li je ko od kapelnika, tehničkih poslovođa i stalnih vojnih sveštenika služio koliko u kadru, ili je od ove službe ma sa kojih razloga bio oslobođen, pošto u tom pogledu ni zakon ne čini nikakvu razliku niti izuzetak.

2. Činovnicima i ostalim državnim službenicima građanskog reda bilo na službi kod vojske, ili drugih ministarstava i ostalih državnih nadležstava, prema čl. 137 Zakona o činovnicima i ostalim državnim službenicima građanskog reda, računaće se kao služba u kadru onaj rok, koji im je stvarno u doba regrutovanja pripadao, t. j. onima, koji su u doba regrutovanja imali prava na dački rok, odbijajući se četrnaest meseca, a svima ostalim osamnaest meseca.

Ovako će se računati bez obzira svima, bilo da su svoj rok u kadru odslužili i bez obzira koliko su služili, bilo da su ma sa kojih razloga bili oslobođeni od služenja u kadru.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. — Najmanjši znesek Din 5.—

VSE

šolske in pisarniške potrebe — vse potrebščine knjige lastne in tuje založbe ter sploh vse, kar potrebuje šola in pisarna, se dobi po zmernih cenah v knjižarni Učit. tiskarne.

ZVONČEK

najboljši mladinski list, izide v najkrajšem času. Naj ne bo šole, ki bi ga pogrešala.

UPRAVA ZVONČKA

ima več vezanih in nevezanih letnikov na prodaj in sicer boljše vezane à 60.— Din. navadno vezane à 45.— Din in nevezane à 30.— Din.

Dalje ima nešteto posameznih števil vseh letnikov à 3.— Din komad na razpolago.

ZVEZKI

Učit. tiskarne so najboljše in najsolidnejše in edini, ki imajo pivniki. Dobe se v Knjižarni Učit. tiskarne.

ROČNI ZEMLJEVID

Prekmurja - Medjimurja, Celjske kotline ter Spodnjega slova. Posavja je izdal Učit. dom v Mariboru, odobrilo pa ga je Ministrstvo prosvete z dne 19. VII. 1926 O. N. br. 2715 kot učni pripomoček za osnovne, mešanske in srednje šole.

Naročila sprejema U. D. v Mariboru.

NOV ROČNI ZEMLJEVID SLOVENIJE

izide v založbi Učit. doma začetkom oktobra, ker je Pirc-Dimnikova izdaja docela pošla. Cena mu bode precej nižja od sedanje. Prednaročila sprejema že sedaj U. D. v Mariboru.

UČILA

za vse predmete dobite najcenejše in najhitreje v knjižarni Učit. tiskarne.

SKOBEJNIKI

za obdelovanje lesa, v najboljšem stanju, pripravljeni za rokotvorni pouk. Poizve se v upravi UJU Ljubljana.

pouk, so po nizki ceni na prodaj. Oglase na upravo UJU Ljubljana.

MIZARSKO ORODJE, kompletno po 40 komadov ali posamezno, je na prodaj. Je neobhodno potrebno za rokotvorni pouk. Poizve se v upravi UJU Ljubljana.

SLOVENSKA ŠOLSKA MATICA.

Poverjenike Slov. Šol. Mat. vlnjudo naprošam, da mi dološijo sigurno do 15. oktobra seznane članov svojega poverjenstva in nanje pripadajoče zneske. — Pavel Plesničar, blaginjak Slov. Šol. Mat. v Ljubljani.

Pelikan

ZAOGA BARV, TU ŠEV IN RADIRK
POVSOD NA ZALOGI — TISKOVINE NA ZAHTEVO
GÜNTHER WAGNER, WIEN X./1.

Upravni odbor in nadzorstvo Učiteljske tiskarne v Ljubljani javljata tužno vest, da je naš dragi tovariš

FRAN ČRNAGOJ,

šolski upravitelj in nadzornik šolskih vrtov v p. po dolgi, mučni bolezni danes preminul.

Pogreb spoštovanega pokojnika bo v petek popoldne ob pol 16. uri izpred mrtvašnice državne bolnice.

Zvestega sotrudnika in prijatelja, ki mu je bilo vse življenje en delaven dan, ohranimo v trajnem spominu.

LJUBLJANA, dne 15. septembra 1926.

NAJCENEJŠA ZEMLJEPISNA KNJIGA ZA OSNOVNE ŠOLE!

ZEMLJEPIS JUGOSLAVIJE

I. DEL

SLOVENSKO OZEMLJE

★

SESTAVILA

PAVEL PLESNIČAR

IN RADO GRUM LEPO VE-

ZANA KNJIGA VSEBUJE POLEG

24 POKRAJINSKIH SLIK DESET MOJSTRSKO IZDELANIH ZEMLJEVIDOV SLOVENSKEGA OZEMLJA. RABA DRUGIH, VČASIH PRAV DRAGIH ROČNIH ZEMLJEVIDOV POPOLNOMA NEPO-TREBNA. CENA VEZANI KNJIGI 22. DIN

★

NAROČILA SPREJEMA KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE V LJUBLJANI, FRANČISKANSKA ULICA ŠTEV. 6.